

Présentation Publique du rapport final du Forum Mondial sur la
Migration et le Développement – Bruxelles, 28/05/2008
Discours de la Ministre de la Politique de Migration et d'Asile,
Mme Annemie Turtelboom

Excellenties,
Dames en heren,
Waarde collega's,

Migratie is van alle tijden. De toenemende globalisering en de steeds snellere communicatie - en vervoermiddelen zorgen voor almaar meer migratiestromen, net als de steeds groter wordende kloof tussen Noord en Zuid.

Zij die denken migratie te kunnen stoppen of afremmen met louter repressieve maatregelen, vergissen zich. Zij die denken dat migratie een probleem of zelfs een gevaar is, vergissen zich ook. Migratie is een uitdaging, een opportuniteit, geen fataliteit. Onze opdracht, mijn opdracht bestaat erin omstandigheden te creëren waarin een echt immigratiebeleid mogelijk is. Daartoe moet het migratiefenomeen zodanig georganiseerd en beheerd worden dat het een voordeel wordt voor iedereen: voor de migrant, voor het land van herkomst en voor het land van bestemming. Dat is, wat ik noem, een **drievoudige win/win**-situatie.

Les migrations ont d'importantes conséquences sur la croissance et le bien-être **dans les pays d'origine**. Chaque année, on compte plus de 200 millions de migrants dans le monde. Cette migration contribue également à des transferts de fonds vers les pays en développement dont le montant total est estimé à 301 billion US\$ en 2006.

S'agissant des pays de destination, je plaide pour la promotion d'un système de migration légale ou encore de migration économique. La situation que connaissent **les marchés du travail dans l'UE** dès à présent, ainsi que les perspectives, peuvent être présentées comme un scénario où prévalent les besoins de main-d'œuvre. Ce phénomène touche tout l'éventail des qualifications, depuis les travailleurs non qualifiés jusqu'aux professionnels ayant suivi une formation universitaire. **La Belgique** s'inscrit dans ce scénario. En 2050, la population active diminuera de 360 000 individus. Si la Belgique fermait hermétiquement ses frontières à l'immigration, le déficit s'élèverait à 984.000 personnes, soit une baisse de 23% de sa population active.

As far as the **migrant** is concerned, I want to quote the words of the Secretary-General of the United Nations, Mister Ban Ki-moon during the first meeting of the Forum: « *Migration does not concern just richness and poverty, but also the kind of society in which we want to live. We have a unique*

opportunity to help shape them, for the goodness of future generations ». The migrant is an actor of development for his host country as well as his home country.

By better taking into account the interests of all the parties concerned by migration, we were able to come, at the end of 2006, to what we call **the global approach to migration**. Concretely, the aim is to implement a number of complementary measures in **four fields**: 1) an efficient policy against illegal immigration, 2) a realistic approach to economic migration, 3) a voluntarist development policy, and 4) a more efficient integration policy.

Before 2006, Europe looked at migration from a defensive point of view. However, this approach had its limits: the number of migrants who try to enter our countries - legally and illegally – continues growing, the smugglers of human beings act increasingly boldly, whereas prospects for a better future are lacking in the home countries.

Als Minister van Migratie- en Asielbeleid pleit ik zeker niet voor de afschaffing of de beperking van die defensieve maatregelen. Integendeel, ik wil die maatregelen versterken met het oog op een betere bestrijding van de illegale immigratie, de mensenhandel en het zwartwerk. Daarom werk ik, zowel op nationaal als op Europees vlak, aan een operationeler verwijderingsbeleid, een meer solidair visumbeleid tussen Lidstaten en een beter geïntegreerd beheer van de buitengrenzen. België heeft recentelijk zijn asielprocedure gewijzigd om de asielaanvragers een snelle en efficiënte procedure te bieden met respect voor de mensenrechten. Daardoor zal in de toekomst vermeden worden dat asielaanvragers die afgewezen zouden worden, gedurende een te lange periode in het ongewisse blijven en dat het dan moeilijk wordt om een eventuele terugkeer naar hun land van herkomst te overwegen.

Wij weten echter dat die defensieve maatregelen alleen niet volstaan. Het werd nog aangetoond tijdens het forum: parallel met die meer defensieve maatregelen, moeten wij meer aandacht besteden aan de samenwerkingsverbanden tussen migratie en ontwikkeling. En daarbij moeten we de prioritaire doelstellingen van elke desbetreffende beleidsvorm naleven. Het gaat er met andere woorden niet om de ene beleidsvorm te gebruiken ten nadele of ten gunste van de andere. De middelen die aan de ontwikkeling besteed worden, moeten gericht blijven op de centrale doelstelling van de ontwikkeling.

Onder die samenwerkingsverbanden begrijp ik enerzijds het leveren van inspanningen om te komen tot een duurzame ontwikkeling en het zorgen voor een beter economisch evenwicht tussen de ontwikkelde landen en de ontwikkelingslanden teneinde de migratiebewegingen zodanig te beïnvloeden dat de beslissing om in zijn/haar land te blijven voor elkeen een leefbare optie is. Anderzijds moet bestudeerd worden hoe de migratie een instrument kan worden om de armoede in de landen van herkomst te bestrijden. Zo zal "Migratie" beter aanvaard worden en zo zal de positieve impact ervan op de versterking van de banden tussen gastlanden en landen van herkomst meer erkend worden.

Ces précisions peuvent faire sourire certains tant elles paraissent évidentes, mais force est de constater que malgré tous nos efforts pour lever les ambiguïtés et tabous, il reste parfois difficile de faire évoluer ce débat vers des actions plus concrètes. C'est une raison pour laquelle la Belgique et tout particulièrement, Mme l'Ambassadeur Régine De Clercq, que je remercie et félicite ici une fois encore, s'est tellement investie dans cette initiative qui vise à promouvoir un rapprochement entre les politiques mais surtout entre les acteurs de la migration et du développement du Nord et du Sud.

C'est, conscient des nouveaux défis que génère cette volonté de mettre en place un système de gestion des migrations contrôlées, que le gouvernement belge a décidé de nommer un, et en l'occurrence une Ministre, spécifiquement chargée de la politique d'asile et d'immigration.

L'une de mes priorités sera de poursuivre et de renforcer la coopération avec les Ministres des Affaires étrangères et de la Coopération au Développement, ici présents, pour concrétiser davantage ces synergies.

A fine example of this cooperation between our Departments is undoubtedly the project developed with the International Organization for Migration aimed at creating a program in Morocco for assisted voluntary return of irregular migrants. This project results from a need identified by the government of Morocco in order to tackle, in an efficient and humanitarian way, the increasing problem of irregular immigration in their country. The project is also aimed at making this voluntary return last, because of the opportunity - for the candidates to this program- to follow a training when they come back to their home country.

De vrijwillige terugkeer onder begeleiding is dikwijls de enige oplossing voor de wanhopige situatie van de vastgehouden migranten of de slachtoffers van de mensenhandel die naar hun land willen of moeten terugkeren, maar niet over voldoende middelen beschikken om dat te doen. De gevolgen van de niet-snelle terugkeer kunnen zwaar zijn voor de migranten en liggen aan de basis van zware druk tegenover de transitlanden en de landen van bestemming. Door het geven van valse hoop in de landen van herkomst kunnen extreme situaties ontstaan, zoals mensen zonder papieren die in hongerstaking gaan.

Om al die redenen wil ik dat België zeer actief blijft in dit domein en zijn pioniersrol blijft waarmaken, zowel op fora zoals het tweede Forum van Manilla eind oktober 2008, waarop ik België trouwens zal vertegenwoordigen, maar ook en vooral op het terrein. Het forum moet ons blijven inspireren opdat redevoeringen zoals deze en engagementen inzake migratie en ontwikkeling in de toekomst positieve effecten hebben voor elkeen.

Ik dank u voor uw aandacht.

Annemie Turtelboom

